

TA ET STEG FREM!

Tema: Generelle menneskerettigheter, fattigdom og diskriminering

Antall: 10- 30

Tid: 60 minutt

Mål:

- Skape empati for de som er annerledes
- Øke bevissthet om ulik tilgang til muligheter som eksisterer i et og samme samfunn
- Øke forståelsen for at tilhørighet til en bestemt gruppe kan ha konsekvenser for personen

Utstyr:

- Rollekort (se nedenfor)
- Stor gulvplass

Forberedelser:

- Les nøye gjennom hele aktiviteten
- Kopier opp rollekort, sørg for at det er et kort per deltaker. Rollekortene kan også tilpasses de ulike gruppene en jobber med.

Gjennomføring:

- Del ut et rollekort til hver deltaker. Be de om å lese det for seg selv og ikke vise det til noen av de andre.
- Be de så om å sette seg inn i den rollen de har fått. For å hjelpe de, kan du stille dem noen av de følgende spørsmålene og be de tenke over hvordan dette påvirker livssituasjonen til den rollen de skal spille: Hvordan var barndommen din? Hvordan så huset du bodde i ut? Hva slags fritidsaktiviteter deltok du på? Hva jobbet foreldrene dine med? Hva består dagliglivet ditt av nå? Hvor møter du andre for å være sosial? Hva gjør du om morgenen, på dagen og om kvelden? Hva gjør deg glad og hva er du redd for?
- Når de har fått tenkt gjennom spørsmålene, be alle om å stille seg på en rett linje og om ikke å prate sammen.
- Fortell dem at du kommer til å lese opp noen situasjoner som de skal ta stilling til. Hver gang de kan svare "ja", skal de ta et steg frem. Om de ikke kan svare ja, skal de stå stille på samme plass.
- Les opp situasjonene. Pass på å gi deltakerne tid til å ta stilling, og å observere hvor de står i forhold til de andre.
- Når alle situasjonene er lest opp, be deltakerne notere seg hvor de står i forhold til de andre, og gi de noen minutter til å komme ut av rollen før du starter debriefingen.

Debriefing:

- Hvordan var øvelsen?
- Hvordan føltes det å ta et skritt frem, eller å bli stående på samme plass?
- For dere som ofte tok et steg frem, på hvilket tidspunkt merket dere at det var andre som ikke beveget seg like raskt?
- Var det noen som følte at de ikke fikk sine grunnleggende menneskerettigheter tilfredsstillt på noe tidspunkt?
- Kan dere gjette hvilke roller de andre hadde? (La deltakerne avsløre sine roller på dette tidspunktet)
- Var det lett eller vanskelig å spille rollene? Hvordan forestilte de seg den rollen de spilte?
- Reflektere denne øvelsen noe i fra vårt eget samfunn? I tilfelle, hvordan?
- Hva kan man gjøre for å bli mer observante på de ulikehetene som eksisterer i et samfunn?

Rollekort:

Du er en arbeidsledig alenemor	Du er fotomodell med afrikansk opprinnelse
Du er datter til en banksjef Du studerer økonomi på universitetet	Du er datter til den amerikanske ambassadøren i det landet du bor i
Du er en arabisk og muslimsk jente som bor sammen med dine foreldre som er strengt religiøse	Du er en 27årig gammel mann som er hjemløs
Du er kjæresten til en popartist som er avhengig av heroin	Du er 24 år gammel, flyktning fra Afghanistan og utan familie
Du eier en suksessfull import og eksport bedrift	Du er pensjonert fabrikkarbeider
Du er sønnen til en Kinesisk migrant som driver byens beste fast-food business	Du er en 19 år gammel sønn til en bonde fra innlandet
Du er en illegal innvandrer fra Mali	Du er en 22 år gammel lesbisk jente
Du er 17 år gammel jente, men ble aldri ferdig med ungdomsskolen	Du er hiv-positiv, middelaldrende prostituert
Du er arbeidsledig lærer i et land der du ikke snakker det offisielle språket flytende	Du er leder i en politisk parti, der moderpartiet er nå ved makten
Du er førstegangs-soldat i militæret	Du er en ung funksjonshemmet mann som trenger rullestol for å bevege deg

Situasjoner å ta stilling til:

- Du har aldri opplevd noen seriøse penge- problem
- Du har en fin leilighet, med telefon og tv
- Du føler at ditt språk, religion og kultur er respektert i det landet du bor
- Du føler at dine meninger om sosiale og politiske er viktige, og dine meninger blir ofte lyttet til
- Andre mennesker spør deg ofte om din mening når de lurer på noe
- Du er aldri redd for å bli stoppet av politiet
- Du vet hvor du skal gå og hvem du skal kontakte om du trenger råd og hjelp
- Du har aldri opplevd diskriminering pga opphavet ditt
- Dine sosiale og medisinske behov blir dekket
- Du kan reise på ferie i utlandet minst en gang i året
- Du kan invitere venner hjem til deg på middag
- Du har et interessant liv og ser positivt på din egen fremtid
- Du kan studere det du vil, og realisere ditt drømmeyrke
- Du er ikke redd for å bli trakassert eller angrepet på gaten eller i media
- Du kan stemme ved nasjonale valg
- Du kan feire de største religiøse høytidene sammen med familie og nære venner
- Du kan delta på et internasjonalt seminar i utlandet
- Du kan gå på kino eller konsert minst en gang i uken
- Du er ikke redd for fremtiden til barna dine
- Du kan kjøpe nye klær, minst en gang i måneden
- Du kan forelske deg i den du selv velger
- Du føler du blir verdsatt og respektert i det samfunnet du lever
- Du tilgang til og kan bruke Internett

Kilde: Compass

For flere øvelser i menneskerettigheter:

Cleven, Erik, 2000, *"Menneskerettigheter – en innføring – Læreveiledning"*, Humanist Forlag

Compass: <http://eycb.coe.int/compass/en/contents.html>

Djuliman, Enver og Lillian Hjort, 2007, *"Bygg broer, ikke murer – 97 øvelser i menneskerettigheter, flerkulturell forståelse og konflikthåndtering"*, Humanist Forlag